
Kyrkomötet
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2017:1

Behörighet som arbetsledare

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2017:3 avsnitt 1, *Behörighet som arbetsledare*. Utskottet föreslår att kyrkomötet bifaller kyrkostyrelsens förslag om behörighetsvillkor.

Till betänkandet finns en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen enligt *bilaga 1*.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2017:3 avsnitt 1, *Behörighet som arbetsledare*

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen (se *bilaga 1*).

Yttrande från andra utskott

Kyrkorättsutskottet har yttrat sig över kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2017:3, avsnitt 1 i Kr 2017:1y, *bilaga 2*.

Bakgrund

Kyrkomötet biföll 2013 (se KmSkr 2013:6) en motion (2013:37) som innebar att kyrkostyrelsen skulle lämna förslag till kyrkomötet om en sådan ändring i kyrkoordningen att även arbetsledande komministrar och arbetsledande diakoner ska höra till de i kyrkoordningen 34 kap. 9 § angivna befattningshavare som ska ha ”förklarat sig beredda att i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts till ett uppdrag inom kyrkans vinningstjänst oavsett deras kön”.

Kyrkokansliet upprättade en promemoria – *Behörighet som arbetsledare* – i vilken föreslogs införande av ett särskilt villkor i kyrkoordningen för att vara behörig att anställas som komminister, kontraktsadjunkt, stiftsadjunkt eller diakon när befattningen innefattar arbetsledande uppgifter.

Promemorian remissbehandlades och omkring hälften av remissinstanserna inkom med svar, varav flertalet var positiva till de föreslagna ändringarna.

Kyrkostyrelsen har i sin skrivelse föreslagit följande.

- I kyrkoordningen införs ett nytt behörighetskrav inför anställning av komministrar, kontraktsadjunkter, stiftsadjunkter och diakoner på befattningar som innefattar arbetsledande uppgifter. Bara den som har förklarat sig beredd att i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts till ett uppdrag inom kyrkans vinningstjänst, oavsett deras kön, ska anses behörig att anställas på en befattning. Detsamma gäller andra befattningar med arbetsledande uppgifter med benämning där ordet diakon ingår eller där behörigheten att utöva uppdraget som diakon har angetts som villkor för anställningen.
- Domkapitlet får inte medge undantag från detta behörighetsvillkor.
- Domkapitlet kan delegera beslutanderätten vid behörighetsprövningar avseende befattningar med arbetsledande uppgifter.
- Domkapitlets beslut i sådana ärenden kan överklagas.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Tillsyns- och uppdragsutskottet föreslog 2013 i sitt betänkande *Behörighet som arbetsledare* (TU 2013:7) att kyrkomötet skulle bifalla en motion som gällde behörighetsvillkor för arbetsledande komministrar och arbetsledande diakoner. Det föreliggande förslaget från kyrkostyrelsen om ett nytt behörighetsvillkor inför anställning på befattningar med arbetsledande uppgifter tillgodoser det som efterfrågades av kyrkomötet 2013. Mot den bakgrunden menar utskottet att kyrkomötet ska bifalla förslaget i kyrkostyrelsens skrivelse.

Uppsala den 5 oktober 2017

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Anna Tronêt, sekreterare

Beslutande: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Inger Wahlman, Roine Olsson, Anna Forssell, Lars Risberg, Emilia Lindstrand, Emma Hedlundh, Mattias Rosenquist, Sven Kerst, Sten Elmberg, Lisbeth Göranson, Anders Novak, Johan Blix, Kent Karlsson och Ingrid Borgström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Margareta Carlenius, Catharina Erdtman, Stefan Linderås, Bertil Murray, Helena Nordvall, Kerstin Rossipal, Anna-Lena Carlsson, Ann-Christin Alexius, Helena Elmqvist, Helena Björkman och Irene Leonardsson.

Biskoparna Eva Brunne och Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskild mening

I sin skrivelse KsSkr 2017:3, punkt 1.5, föreslår kyrkostyrelsen att ett nytt behörighetskrav införs i kyrkoordningen. Det ska gälla inför anställning av komministrar, kontraktsadjunkter, stiftsadjunkter och diakoner på befattningar som innefattar arbetsledande uppgifter. Skrivelsen är på denna punkt endast uppfyllandet av ett tidigare beslut i kyrkomötet.

Detta tidigare beslut att ge uppdraget till kyrkostyrelsen kan dock uppfattas som utläggande av dimridåer. I botten för kyrkomötet borde legat en önskan att förhindra en svinaktig syn på och dito beteende mot kvinnor, i detta fall med särskilt fokus på dem som blivit prästvigda. En tillämpning av dessa behörighetsregler ger dessvärre på inget sätt skydd mot sådan förkastlig syn och dito beteende. Omvänt kan många prästvigda kvinnor vittna om att de möts med respekt av kollegor helt oberoende av om dessa bärs eller inte bärs av samma teologiska grundsyn, ämbetsfrågan inräknad. Vikten av sådan respekt har alltsedan starten för Frimodig kyrka varit i fokus för gruppen.

Svinaktiga beteenden bekämpas inte genom införande av föreslagna behörighetskrav utan genom att de lagar och förordningar som uppställts av staten tillämpas och efterlevs och genom fokus på den egna helgelsen. På detta borde kyrkomötet hellre fokusera.

Bertil Murray

Bilaga 1

Förslag till beslut om ändring i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen,
dels att 9 kap. 5 b § och 34 kap. 10 och 17 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 34 kap. 10 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

5 b §

Beträffande ärenden enligt 31 kap. 11–14 §§, 32 kap. 11–14 §§, 34 kap. 9, 10 och 14 §§, 53 kap. 10 §, 57 kap. 8–18 §§ och 58 kap. får delegation ske bara på det sätt som anges i andra stycket.

Beträffande ärenden enligt 31 kap. 11–14 §§, 32 kap. 11–14 §§, 34 kap. 9, 10, 10 a och 14 §§, 53 kap. 10 §, 57 kap. 8–18 §§ och 58 kap. får delegation ske bara på det sätt som anges i andra stycket.

Domkapitlet får uppdra åt

1. ordföranden eller vice ordföranden att slutligt avgöra ärenden enligt 31 kap. 11 § 2 och 3 samt 32 kap. 11 § 2 och 3,

2. en grupp bestående av ordföranden eller vice ordföranden och ytterligare minst två av domkapitlets ledamöter att besluta i ärenden enligt 34 kap. 9, 10 eller 14 §§. Gruppen får endast fatta beslut om samtliga är ense,

2. en grupp bestående av ordföranden eller vice ordföranden och ytterligare minst två av domkapitlets ledamöter att besluta i ärenden enligt 34 kap. 9, 10, 10 a eller 14 §§. Gruppen får endast fatta beslut om samtliga är ense,

3. ordföranden, vice ordföranden, den ledamot som är eller har varit ordinarie domare eller den ledamotens ersättare att beträffande ärenden enligt 31 kap. 11–14 §§, 32 kap. 11–14 §§, 57 kap. 8–18 §§ och 58 kap. fatta sådana beslut som inte innefattar ett slutligt avgörande av ärendet, eller som innebär att ärendet inte ska prövas i sak,

4. ordföranden, vice ordföranden och sekreteraren att fatta beslut i fråga om utlämnande av handling enligt 53 kap. 10 §, och

5. den som var ordförande att besluta om rättelse enligt 57 kap. 18 § och 58 kap. 16 §.

34 kap.

10 §

Behörig att anställas som komminister, kontraktsadjunkt eller stiftsadjunkt eller på ett längre vikariat än sex månader på en sådan befattning är den som

1. har varit anställd som pastorsadjunkt i ett år, eller som vid tidpunkten för tillträdet av den sökta tjänsten kan antas ha fullgjort sådan anställning, och

2. uppfyller de villkor för befattningen som domkapitlet kan ha beslutat om enligt 11 §.

Behörig att anställas på en befattning som komminister, kontraktsadjunkt eller stiftsadjunkt med arbetsledande uppgifter eller på ett längre vikariat än sex månader på en sådan befattning är den som, utöver vad som framgår av

första stycket, har förklarat sig beredd att i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts till ett uppdrag inom kyrkans vigningstjänst oavsett deras kön.

Domkapitlet får medge undantag från villkoren i första stycket 1 om det finns särskilda skäl.

Innan någon anställs ska domkapitlet yttra sig över de behöriga sökandena utifrån de särskilda krav som befattningen ställer.

10 a §

Behörig att anställas på en befattning som diakon med arbetsledande uppgifter eller på ett längre vikariat än sex månader på en sådan befattning är den som har förklarat sig beredd att i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts till ett uppdrag inom kyrkans vigningstjänst oavsett deras kön. Detsamma gäller andra befattningar med arbetsledande uppgifter med benämning där ordet diakon ingår eller där behörigheten att utöva uppdraget som diakon har angetts som villkor för anställningen.

Innan någon anställs ska domkapitlet yttra sig över de behöriga sökandena utifrån de särskilda krav som befattningen ställer.

17 §

Domkapitlets beslut i ärenden som avses i 9 § första och andra styckena samt 10 § första och andra styckena får överklagas hos Svenska kyrkans överklagandenämnd. Detsamma gäller domkapitlets beslut om behörighet enligt 14 §. Rätt att överklaga har

1. den sökande, såvitt avser beslut att inte förklara honom eller henne behörig,
2. en medsökande, såvitt avser beslut att förklara en sökande behörig, och
3. den som ska besluta om tillsättningen, såvitt avser beslut att inte förklara en sökande behörig.

När ett beslut har överklagats enligt första stycket får anställningsärendet inte slutföras förrän Överklagandenämnden har avgjort överklagandet.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2018.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2017:1y

Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt 1

Till Tillsyns- och uppdragsutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över skrivelse KsSkr 2017:3, avsnitt 1: Behörighet som arbetsledare.

Kyrkorättsutskottet kan konstatera att det i kyrkostyrelsen skrivelse finns en oklarhet avseende styckesindelningen i redogörelsen för gällande 9 kap. 5 b § samt i föreslagen lydelse av samma bestämmelse avseende de numrerade punkterna. Hela bestämmelsen i denna paragraf är reglerad i ett stycke. Även beträffande 34 kap. 10 § finns en oklarhet avseende styckesindelningen. De i bestämmelserna uppräknade punkterna 1 och 2 utgör inte ett nytt stycke utan hör till det inledande första stycket. Detsamma gäller de numrerade punkterna i 34 kap. 17 §. Dessa utgör inte nya stycken i den nu gällande bestämmelsen. Detta bör korrigeras.

Kyrkorättsutskottet har ur kyrkorättslig synpunkt, utöver vad ovan anförts, inget att erinra mot förslagna ändringar i kyrkoordningen.

Uppsala den 4 oktober 2017

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Sven Esplund, ordförande

Migelle Wikström, sekreterare

Beslutande: Sven Esplund, ordförande, Anders Roos, Jerry Adbo, Maria Lagerman, Sten-Arne Burman, Christina Andersson, Björn Andersson, Berit Bornecrantz Dias, Gunvor Torstensson, Boel Johansson, Suzanne Fredborg, Gunilla Blom, Conny Tyrberg, Peder Fohlin och Carl Seved Tigerhielm.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Jenny Thor, Sebastian Clausson, Manilla Bergström, Sofia Särdaqvist, Hans Weichbrodt, Claes-Johan Bonde, Asta Matikainen Lecklin, Georg Lagerberg, Ingrid Smittsarve, Ann-Christine From Utterstedt, Mikael Eskilandersson och Birgitta Sedin.

Biskop Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.